

WOJEWODA PODKARPACKI
ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

Rzeszów, 2021-03-23

P-II.4131.2.59.2021

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 25 ust. 4, ust.8, 85, 86 i 91 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.).

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

uchwały Nr XIX/143/2021 Rady Gminy Krzeszów z dnia 19 lutego 2021 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania i wysokości diet dla przewodniczącego organu wykonawczego jednostek pomocniczych (sołtysów).

UZASADNIENIE

W dniu 19 lutego 2021 r. Rada Gminy Krzeszów podjęła uchwałę Nr XIX/143/2021 w sprawie ustalenia zasad przyznawania i wysokości diet dla przewodniczącego organu wykonawczego jednostek pomocniczych (sołtysów). Badana uchwała została doręczona Wojewodzie Podkarpackiemu w dniu 1 marca 2021 r. Jako podstawę prawną uchwały Rada Gminy wskazała art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Pismem z dnia 4 marca 2021 r. Wojewoda Podkarpacki zawiadomił Radę Gminy o wszczęciu postępowania nadzorczego w sprawie stwierdzenia nieważności wskazanej uchwały.

W ocenie organu nadzoru zapisy przedmiotowej uchwały są sprzeczne z prawem w zakresie delegacji ustawowej zawartej w art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

W § 1 ust. 1 ww. uchwały Rada Gminy postanowiła, że przyznaje się Przewodniczącym organu wykonawczego z terenu Gminy Krzeszów, za wykonywanie ich czynności statutowych dietę miesięczną. Z kolei w ust. 2 tego § Rady Gminy Krzeszów postanowiła o różnicowaniu wysokości miesięcznej diety w zależności od rozległości sołectwa. Według zapisów § 2 uchwały za udział w sesji wypłaca się dietę w wysokości 100,00 zł.

Stosownie do art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zwanej dalej "u.s.g." rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej.

Analizowany przepis zawiera zwrot "dieta", którego ustawodawca w przywołanej ustawie nie zdefiniował. W piśmiennictwie i orzecznictwie sądów przyjęty został pogląd, że istotą diety jest rekompensata utraconych wskutek wykonywania mandatu zarobków i poniesionych w związku z wykonywaniem tej funkcji kosztów. Dieta ma więc kompensacyjny charakter. Rada gminy, korzystając zatem z normy kompetencyjnej zawartej w przepisie art. 37 ust. 1 u.s.g., winna dokonać określenia zasad, na jakich przysługują przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej diety i zwrot kosztów podróży, a więc określenia tych czynności funkcyjnych sołtysa, za które dieta przysługuje.

Zakresem regulacji uchwały winna być objęta m.in. sytuacja, gdy przewodniczący organu wykonawczego przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Brak zasad dotyczących ustalenia wysokości diet powoduje, że mają one charakter ryczałtu miesięcznego. Ustalona w stałej kwocie dieta w formie ryczałtu miesięcznego traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Rozwiązania zawarte w kwestionowanej uchwale nie zawierają takich regulacji. Zamiast zasad wskazuje jedynie wysokość ryczałtowej diety wypłacanej miesięcznie, tym samym naruszając w sposób istotny normę kompetencyjną z art. 37b ust. 1 u.s.g. Przyjęte przez radę przepisy uchwały powodują utratę kompensacyjnego charakteru diety, a zbliżają ją do formy wynagrodzenia za pracę. W analizowanej uchwale nastąpiło przyznanie wynagrodzenia z góry w określonej kwocie, bez względu na faktyczne wykonywanie funkcji sołtysa w danym miesiącu oraz odbycie się sesji rady w danym miesiącu.

Z uwagi na fakt, że dieta ma stanowić rekompensatę za utracone zarobki związane z pełnieniem funkcji sołtysa, to w przypadku nie wykonywania tej funkcji w danym miesiącu dieta będzie wypłacona w wysokości ustalonej przez radę, przez co traci ona charakter rekompensaty.

Stanowisko zaprezentowane przez organ nadzoru znajduje oparcie w wyrokach sądów administracyjnych: Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 października 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 978/19, z dnia 24 października 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 921/19 i z dnia 29 listopada 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 1259/19.

Mając na uwadze powyższe oraz treść art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwałę Nr XIX/143/21 Rady Gminy Krzeszów z dnia 19 lutego 2021 r., ze względu na wyżej opisane nieprawidłowości, należy uznać za wadliwą oraz stwierdzić jej nieważności w całości.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, ul. Kraszewskiego 4A, w terminie 30 dni od jego otrzymania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Krzeszów
2. Przewodniczący Rady Gminy Krzeszów

Z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Malgorzata Wąsacz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Prawnego i Nadzoru

